

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Inšpektorát životného prostredia Bratislava
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly
Jeséniova 17, 831 01 Bratislava

Číslo: 10221/37/2020-44650/2020/Vlt

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 36/2020

Environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „Inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona a primerane v súčinnosti so zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole“).

A. Kontrola

Typ kontroly:	§ 34 ods. 9 zákona - Mimoriadna
Podnet:	Áno
Výsledok:	§ 35 ods. 1 zákona - Súlad
Odstúpené:	Nie

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	RNDr. Peter Valentovič, PhD.	Číslo preukazu: 335
Telefón:	02 58282428	
Elektronická adresa:	peter.valentovic@sizp.sk	

Inšpektor:	Ing. Csaba Hegedus	Číslo preukazu: 574
Telefón:	02 58282416	
Elektronická adresa:	csaba.hegedus@sizp.sk	

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR:	SLOVNAFT, a.s.	
Adresa sídla:	Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava	
IČO:	31 322 832	
Kontrola oznámená:	26.10.2020	Spôsob: Elektronickou poštou
Zástupca:	Ing. Miroslav Vrábel	Funkcia: špecialista OŽP

Telefón: 02/4055 7764
Elektronická adresa: miroslav.vrabel@slovnaft.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: Etylénová jednotka
Adresa prevádzky: Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava
Variabilný symbol: 370190106
Integrované povolenie: 1113- 18313/2007/Vla/370190106
Vydané: 11.6.2007
Právoplatné: 3.7.2007
Projektovaná kapacita: etylén a propylén - 250 000 t.rok⁻¹

Kategória:

4.1. a) Výroba organických chemikálií, ktorými sú jednoduché uhľovodíky, ako sú lineárne alebo cyklické, nasýtené alebo nenasýtené, alifatické alebo aromatické uhľovodíky.

E. Časová os

Posledná kontrola: 1.10.2019-22.10.2020
Kontrolované obdobie: 1.1.2020-22.12.2020
Začatie kontroly: 26.10.2020
Prvé miestne zisťovanie: -
Vypracovanie správy: 22.12.2020
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie
Iné:

G. Zameranie kontroly – opis

V mesiaci október 2020 boli na Inšpektorát doručené podnety č. 456, 460, 461, 465, 466, 469, 470, 471, 474, 483, 486, 490, 491, 495, 496, 506, 507, 511, 513, 514, 517, 522, 528, 529, 531, týkajúce sa zápachu šíriaceho sa pravdepodobne z areálu SLOVNAFT-u, a.s. Taktiež časť podnetov poukazovala na manipuláciu s AMS protokolmi prevádzky Etylénová jednotka. Inšpektorát dňa 26.10.2020 začal v SLOVNAFT-e, a.s. kontrolu na preverenie skutočností uvádzaných v podnetoch. Kontrola bola primárne zameraná na prevádzku Etylénová jednotka, avšak boli skontrolované i stavy v ostatných prevádzkach a výrobných jednotkách spadajúcich pod integrované povolenie.

H. Stav prevádzok v čase jednotlivých termínov sťažností – opis

Na väčšine prevádzok spadajúcich pod integrované povolenie prebiehal výrobný proces. Na niektorých prevádzkach prebiehali plánované opravy a výmeny, na niektorých prevádzkach došlo k vynútenej odstávke.

I. Použité podklady

1. Informácie SLOVNAFT-u, a.s. o stavoch na jednotlivých prevádzkach.
2. Údaje o spaľovaní na poľných horákoch.
3. Stanovisko SLOVNAFT-u, a.s. k dočasne chýbajúcim údajom v AMS protokoloch.
4. Denné a mesačné protokoly automatizovaného meracieho systému emisií (AMS-E) prevádzok SLOVNAFT, a.s.
5. Integrované povolenia prevádzok SLOVNAFT, a.s.
6. Podnety č. 456, 460, 461, 465, 466, 469, 470, 471, 474, 483, 486, 490, 491, 495, 496, 506, 507, 511, 513, 514, 517, 522, 528, 529, 531.

J. Kontrolné zistenia

Podmienka č. 1

B. Emisné limity, 1. Emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia

bod 1.3 Prevádzkovateľ je povinný dodržať podmienky uvedené v rozhodnutí Obvodného úradu životného prostredia v Bratislave zn. ZPO/2006/08875/HRJ/II-ams zo dňa 18.12.2006, ktorým bol daný súhlas na inštaláciu automatizovaného meracieho systému (ďalej len AMS) pre pece BA-101 až BA-104 a pre kotol BA-110,

konkrétne podmienka č. 1 rozhodnutia OÚ BA zn. ZPO/2006/08875/HRJ/II-ams zo dňa 18.12.2006:

1. Prevádzkovať AMS v súlade s platnou dokumentáciou a príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v období najmenej 95% z času prevádzky zdroja, počas ktorého platí povinnosť dodržiavať určené emisné limity, a súčasne za kalendárny rok nesmie byť neplatných alebo z dôvodu udržiavania AMS nevyhodnotených viac ako 10 dní.

Zistený stav	Dodržaná
Opis	Áno

V mesiaci október boli na inšpektorát doručené podnety č. 470/2020, č. 486/2020 a č. 490/2020, v ktorých sťažovateľ upozornil na fakt, že na stránke spoločnosti SLOVNAFT, a.s. chýbajú AMS protokoly pre kotol BA 110 a pece BA 101, 102, 103 a 104 prevádzky Etylénová jednotka. Konkrétne sa malo jednať o stav, kedy dňa 02.10.2020 boli protokoly vyhodnotené iba do 09:00. Nasledoval stav VYP. Následne mali byť protokoly doplnené a podľa sťažovateľa „zmenené“. Sťažovateľ poukazoval na podozrivú manipuláciu s protokolmi. Taktiež poukázal na „čudesnú neplánovanú odstávku“ na Etylénovej jednotke.

Inšpektorát šetrením zistil, že dňa 02.10. došlo pred 10,00 k výpadku prenosu dát z AMS počítača (PC) na internetovú stránku spoločnosti SLOVNAFT, a.s., pretože sa úplne nedokončil denný prenos z AMS PC servera na FTP server mol.hu. Preto bol protokol vygenerovaný za deň 02.10. ako nedokončený. Prevádzkovateľ po zistení poruchy zabezpečil jej odstránenie zodpovednými pracovníkmi.

Protokoly do času odstránenia poruchy neboli generované, avšak AMS bola v prevádzke a dáta boli v AMS PC ukladané priebežne. K strate informácií nedošlo a po odstránení poruchy a opätovnom načítaní dát, bol vygenerovaný už úplný protokol.

Údaje v pôvodnom protokole boli generované dňa 02.10.2020 do 09:00. Po odstránení poruchy a doplnení protokolov ostali tieto hodnoty (02.10.2020 do 09:00) nezmenené.

Stav VYP v protokole figuruje ako defaultné nastavenie do času, kedy je vygenerovaná nasledujúca hodinová hodnota s aktuálnym stavom a emisiami.

Inšpektorát šetrením nezistil manipuláciu s dátami. Nebola potvrdená ani informácia od sťažovateľa, že protokoly boli po doplnení „úplne zmenené“. Údaje zo dňa 02.10.2020 uverejnené v protokole do 09:00 ostali aj v „novom“ (doplnenom) protokole identické.

V súvislosti s kontrolovanou podmienkou inšpektorát konštatuje, že v dňoch, počas ktorých boli protokoly dočasne nedostupné, AMS systém vyhodnocoval údaje o emisiách a tieto ukladal v AMS počítači.

Inšpektorát skontroloval AMS protokoly pre kotel BA 110 a pece BA 101, BA 102, BA 103 a BA 104 od začiatku roku 2020. Ku dňu ukončenia kontroly (22.12.2020) nebol v protokoloch uvedený ani jeden deň, kedy by hodnoty boli neplatné alebo z dôvodu udržiavania AMS nevyhodnotené. Inšpektorát konštatuje, že kontrolovaná podmienka bola zo strany prevádzkovateľa dodržaná. Vzhľadom na to, že od ukončenia kontroly do konca kalendárneho roka ostáva už len 10 dní (protokol za 22.12.2020 nebol zohľadnený v kontrole, pretože protokoly sú sprístupnené verejnosti vždy nasledujúci deň), nie je technicky možné prekročiť stanovený limit 10 dní, ako je to uvedené v kontrolovanej podmienke. Preto inšpektorát vyhodnotil túto podmienku ako dodržanú, hoci jej vyhodnocovanie sa robí za kalendárny rok.

Vzhľadom na to, že v mesiaci október prišlo na inšpektorát množstvo podnetov na spoločnosť SLOVNAFT, a.s. týkajúcich sa zápachu, inšpektorát preveril stavy na všetkých prevádzkach spadajúcich pod integrované povolenie a ich súlad s podmienkami rozhodnutí a schválenými Súbormi technicko-prevádzkových parametrov a Technicko-organizačných opatrení. Konkrétne sa jednalo o podnety č. 456, 460, 461, 465, 466, 469, 471, 474, 483, 491, 495, 496, 506, 507, 511, 513, 514, 517, 522, 528, 529, 531.

Inšpektorát kontrolou stavov jednotlivých prevádzok a výrobných jednotiek zistil, že v dňoch 05.10.2020, 07.-11.10.2020, 13.10.2020 a 30.10.2020 bolo možnou príčinou zápachu spaľovanie odplynov na poľných horákoch D 201, D207 a D206. Najmasívnejšie spaľovanie na poľných horákoch prebiehalo v dňoch 10-11.10.2020, kedy došlo k výpadku na prevádzke Etylénová jednotka a jej následnému nábehu. Z tohto dôvodu bolo potrebné odstaviť aj prevádzky Polyetylén 3 a LDPE 4. Okrem toho boli odplyny spaľované aj v dňoch 1.10.2020, 21.10.2020 a 24.10.2020, a to na poľnom horáku na prevádzke PP 3 (Polypropylén 3).

Zvýšená tvorba odplynov bola spôsobená nábehmi a odstávkami viacerých prevádzok, medzi inými Etylénovej jednotky, Hydrokraku, Polyetylénu 3, LDPE 4, Redestilácie reformátu, REF 5 a FCC, Alkylácia, Selektívny hydrogenácia, ETBE.

Všetky mimoriadne stavy (nábehy a odstávky), ktoré sa v mesiaci október 2020 vyskytli na prevádzkach spoločnosti SLOVNAFT, a.s. boli v súlade s príslušnou platnou legislatívou. Takéto stavy sú zahrnuté podľa platnej legislatívy do tzv. prechodových stavov. **Podľa § 18 ods. 5 a § 32 ods. 5 Vyhlášky č. 410/2012, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší sa dodržiavanie emisného limitu hodnôt počas skutočnej prevádzky, počas nábehu a odstávky sa dodržiavanie emisného limitu nehodnotí.** Časové trvanie prechodových stavov (nábehov a odstávok) bolo v súlade so schválenými Súbormi technicko-prevádzkových parametrov a Technicko-organizačných opatrení.

Pre spaľovanie na poľných horákoch nemá slovenská a ani európska legislatíva stanovené emisné limity. Poľné horáky sú bezpečnostným prvkom v priemyselných podnikoch, na ktorých sa spaľujú plynné znečisťujúce látky pri mimoriadnych stavoch prevádzok (nábeh, odstávka, porucha, nútené odstavenie a pod.), ktoré nie je možné v prevádzke využiť v procese výroby. Pri spaľovaní na poľnom horáku sa sleduje prietok plynov, ktorý nesmie prekročiť hodnotu stanovenú pre bezdymové spaľovanie a taktiež nesmie prekročiť hodnotu, na ktorú je poľný horák dimenzovaný. Slovenská legislatíva upresňuje bezdymové spaľovanie na poľných horákoch vo Vyhláške č. 410/2012 Z.z., Príloha č. 7, 2. časť, písmeno D bod 9 písmeno d), konkrétne sa jedná o vymedzenia časového úseku potrebného na ustálenie bezdymového spaľovania.

Inšpektorát kontrolami zistil, že spaľovanie na poľných horákoch bolo v súlade s prevádzkovými predpismi, vydanými povoleniami a príslušnou legislatívou a prietoky plynov nepresiahli povolenú hranicu pre bezdymové spaľovanie. Spaľovanie na poľných horákoch je však spojené so svetelnými, zvukovými a pachovými sprievodnými javmi, ktoré môžu obťažovať občanov z príľahlých mestských častí a blízkych dedín.

Z dôvodu ročného vyhodnocovania dodržania emisných limitov pre NO_x a SO₂ na prevádzkach spadajúcich pod integrované povoľovanie, inšpektorát preverí dodržanie emisných limitov pre tieto znečisťujúce látky až v januári 2021 na základe ročných protokolov.

K. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Dodržané:

Podmienka č. 1

L. Záver – celkové zhodnotenie

Vykonanou environmentálnou kontrolou v prevádzke **Etylénová jednotka** prevádzkovateľa **SLOVNAFT, a.s.** za kontrolované obdobie **01.01.2020- 22.12.2020** inšpektorát zistil, že vybraná kontrolovaná podmienka integrovaného povolenia č. 1113-18313/2007/Vla/370190106 zo dňa 11.06.2007 bola zo strany prevádzkovateľa dodržaná.

M. Podpisy

Za SIŽP:

RNDr. Peter Valentovič, PhD.

Číslo preukazu: 335

.....

Ing. Csaba Hegedus

Číslo preukazu: 574

.....